

УМЕСТО УВОДНИКА

Појава *Гласника Матице српске*, информативног гласила окренутог пре свега чланству, сарадницима и пријатељима Матице српске, налаже и кратак осврт на историјат најстаријег српског књижевног, научног и културног друштва.

Основана у Пешти 1826. године, Матица српска од 1864. године своју делатност обавља у Новом Саду, а од 1928. у згради која је задужбина Марије Трандафил. У оснивачком тексту Матице српске, који су потписали Јован Хаџић, Јосиф Миловук, Гаврило Бозитовац, Георгије Станковић, Петар Рајић, Јован Деметровић и Андрија Розмировић, стоји да су повод утемељењу овог друштва „једина љубов и ревност к обштемугу” а намера „распространеније Књижества и просвештенија народа Србског”. Ове побуде биће племенита идеја водила свим челницима и посленицима Матице српске до данашњег дана. Замишљена у први мах као духовни и материјални ослонац књижевног часописа *Сербска Лейојис* — који данас под именом *Лейојис Матице српске* представља, колико знамо, најстарији живи књижевни часопис на свету — Матица српска је временом импресивно разгранала своју делатност. У њеном саставу делују угледне самосталне установе Библиотека Матице српске и Галерија Матице српске, а одскора и Издавачки центар. Сем *Лейојиса*, Матица издаје једанаест научних часописа, монографске публикације, додељује неколико престижних награда, а у раду на стотину научних пројеката ангажује велики број угледних истраживача. У прошлости подстрек и модел оснивању других словенских матица, Матица српска и данас одржава живе духовне везе с другим, пре свега словенским народима.

Законом о Матици српској, који је донела Скупштина Републике Србије 1992. године, Матица је дефинисана као „јединствено и самостално књижевно, научно и културно друштво којим управљају њени чланови”. Сходно томе, политику и планове Матице доноси њена Скупштина која сваке четврте године бира Председништво и Управни одбор од четрдесетак најугледнијих интелектуалаца, а овај одборе, савете, уредништва, жирије и друга радна тела, што ангажује преко две стоти-

не најквалификованијих и најревноснијих чланова Матице српске.

У годинама које долазе, Матица српска ће настојати да буде на висини својих традиција и да делује у складу са изазовима и потребама овог времена. *Гласник*, који смо управо покренули, правремено ће и веродостојно обавештавати јавност и наше чланство о свим главним активностима наше институције.

У првом броју приказане су активности Матице српске између редовне и ванредне скупштине. У наредном периоду, *Гласник* ће излазити једном месечно. Биће доступан у штампаном и електронском облику, на интернет страници www.maticasrpska.org.yu.

Председништво Матице српске

Јун 2008. године

12. априла 2008. године: Одржана је 125. редовна Скупштина Матице српске на којој су тајним гласањем изабрани потпредседници, генерални секретар и чланови Управног и Надзорног одбора Матице српске. Проф. др Славко Гордић, акаде-

мик Димитрије Стефановић и проф. др Слободан Ђурчић изабрани су за потпредседнике а проф. др Душан Николић за генералног секретара Матице српске. За чланове Управног одбора изабрани су:

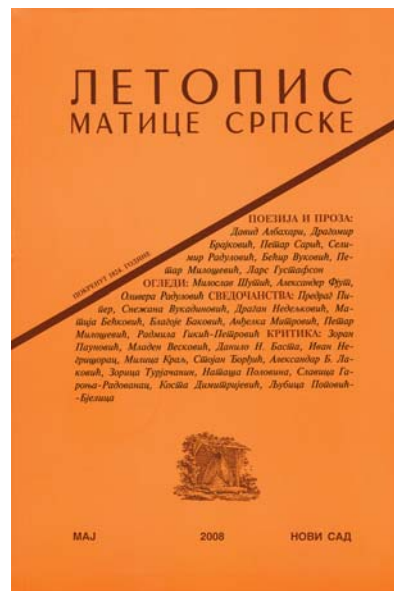
Борис Бекић, доц. др Бранко Бешлин, академик Милош Благојевић, Стеван Бугарски, проф. др Мирослав Весковић, проф. др Александра Вранеш, проф. др Славка Гајин, проф. др Јасмина Грковић-Мејџор, проф. др Сава Дамјанов, проф. др Јован Делић, проф. др Бранислав Ђурђев, мр Ђорђе Ђурић, проф. др Мирослав Егерић, академик Милорад Екмечић, проф. др Душан Иванић, проф. др Марија Клеут, академик Светозар Кољевић, академик Василије Крестић, др Бранка Кулић, академик Војислав Марић, др Миодраг Матицки, проф. др Милован Митровић, др Марко Неђић, проф. др Михајло Пантић, проф. др Даница Петровић, проф. др Драгољуб Петровић, проф. др Мато Пижурџа, проф. др Предраг Пипер, др Душан Попов, проф. др Јован Попов, академик Чедомир Попов, проф. др Милорад Радовановић, доц. др Драган Станић, проф. др Мирјана Д. Стефановић, академик Никола Тасић и академик Милосав Тешић. За чланове Надзорног одбора изабрани су: Дејан Живанац, Живко Киселички, Сло-

бодан Кнежевић, Јожеф Лимбургер, Мирко Лубурић, Милан Петровић, Драган Сантовац, Драгутин Станивуковић и Јован Чулајевић.

12. априла 2008. године: Одржан је први састанак Председништва Матице српске на којем су присуствовали потпредседници проф. др Славко Гордић, академик Димитрије Стефановић и проф. др Слободан Ђурчић, генерални секретар проф. др Душан Николић и помоћници секретара Добрила Мартинов и Боривој Јуришин.

14. априла 2008. године: Одржана је седница Председништва Матице српске.

15. априла 2008. године: У априлској свесци нашег најстаријег часописа *Летопис Матице српске*, објављени су радови о судбини српског Косова под насловом „Косовски бојуре“ које су написали истакнути књижевници и лингвисти (Дејан Медаковић, Петар Сарић, Драган Недељковић, Јован Делић, Славко Гордић, Рајко Петров Ного, Предраг Пипер, Александар Младеновић, Драгомир Брајковић, Мирослав Егерић, Ранко РISOјевић, Ранко Павловић, Ранко Јововић, Драгољуб Петровић, Милан Ненадић, Ђорђе Сладоје, Славомир Гвозденовић, Ненад Грујичић, Иван Негришорац). У овој свесци објављени су поетски и прозни текстови Љубомира Симовића, Ранка РISOјевића, Дејана Медаковића, Николе Шанте, Анђелка Анушића, Марије Јаким, Бориса Нада а ту су и преводи стихова Лучијана Благе и Мирче Динескуа. Аутори рубрика „Огледи“ и „Сведочанства“ су Ранко Поповић, Предраг Лазаревић, Бранко Брђанин Бајовић, Лазар Чурчић, Селимир Радловић, Мирослав Тимотијевић, Михајло Пантић, Иван Негришорац, Јован Делић, Славко Гордић и Стеван Тонтић. Са Ранком РISOјевићем разговор је водио Живко Малешевић. О новим књигама Гордане Ђирјанић, Душка Новаковића, Ранка РISOјевића, Зорице Бечановић Николић, Драгана Хамовића, Миливоја Ненина, Владиславе Гордић Пет-

ковић, Миодрага Ђупића, Живка Ђурковића, Жарка Золотића и Саше Хаџи Танчића писали су Милета Аћимовић Ивков, Александар Б. Лаковић, Сања Маџура, Јован Попов, Наталија Лудошки, Радојка Вукчевић, Слободан Милић, Жарко Ђуровић, Ђорђе Деспих и Драган Тасић.

17. априла 2008. године: Приређен је концерт мецосопранисткиње, првакиње Београдске Опере Јадранке Јовановић и гитаристе Уроша Дојчиновића. Премијерно у Србији, чуле су се романсе, канцоне и серенаде за глас и гитару. Изведена су дела Франца Шуберта (*Franz Schubert*), Маура Ђулијанија (*Mauro Giuliani*), Хозе Ферера (*Jose Ferrer*) и др.

19. априла 2008. године: Матицу српску је посетила др Ђулија Бароне (*Giulia Barone*), професор Историје средњег века и координатор међународне сарадње Универзитета Ла Сапиенца (*La Sapienza*) у Риму. Гошћу из Италије примили су проф. др Славко Гордић, потпредседник Матице српске, академик Чедомир Попов, проф. др Мирослав Егерић и проф. др Душан Николић, генерални секретар Матице српске. Разговору су присуствовали мр Самир Аличић, асистент Правног факултета у Новом Саду и Драган Тубић, сарадник Матице српске. Том приликом договорена је размена књига, часописа и других публикација. Такође, вођени су разговори о укључивању сарадника Матице српске у више међународних научноистраживачких пројеката.

21. априла 2008. године: Одржана је седница Управног одбора Матице српске.

24. априла 2008. године: Приређен је концерт пијанисткиње из Француске Веронике Тиал-Шовел (*Veronique Thual-Shauvel*). Изведена су дела Јохана Себастијана Баха (*Johann Sebastian Bach*), Лудвига ван Бетовена (*Ludwig van Beethoven*), Франца Шуберта (*Franz Schubert*) и Мориса Равела (*Maurice Ravel*).

26. априла 2008. године: Матицу српску је посетила проф. др Рут Плато Шинар (*Dr. Ruth Plato Shinar*), директорка Центра за банкарско право Универзитета Нетанја (*Netanya*). Гошћу из Израела примили су проф. др Душан Николић, генерални секретар и господин Павле Станојевић, досадашњи секретар Матице српске. Том приликом, закључено је да Матица српска, са неколико стотина сарадника и библиотеком од три милиона публикација, има велики научни потенцијал који омогућује укључивање у различите међународне научноистраживачке и развојне пројекте. Предложено је да Правни факултет у Новом Саду, Центар за банкарско право Нетанја Универзитета и Матица српска организују упоредно истраживање банкарског права у Израелу и Србији. Професорки Плато Шинар је уручен комплет тематских публикација Матице српске међу којима је било и капитално дело *Историја банкарства у Војводини*.

Од 4. до 18. маја 2008. године: Проф. др Душан Николић, генерални секретар Матице српске је у седишту Уједињених нација у Њујорку учествовао у раду шеснаесте седнице Комисије УН за одрживи развој (*UN Commission on Sustainable Development*), као члан делегације Међународне трговинске коморе у Паризу (*The International Chamber of Commerce*). На скупу су разматрана питања везана за глобално загревање планете, за енергетску кризу и кризу изазвану несташицом хране и воде. Током боравка у Њујорку био је у посети Правном факултету Колумбија Универзитета (*Columbia University*) са којим сарађује од 2004. године. Том приликом посетио је *Pupin Hall*, репрезентативни објект у централном кампусу, који носи име Михајла Идворског Пупина, дугогодишњег професора Колумбија универзитета. Професор Николић је упознао домаћине са историјатом и активностима Матице српске.

5. маја 2008. године: Одржана је седница Одбора Лексикографског одељења.

7. маја 2008. године: Одржане су седнице Одбора Одељења за књижевност и језик и Одбора Рукописног одељења.

8. маја 2008. године: Одржане су седнице Одбора Одељења за друштвене науке и Одбора Одељења за ликовне уметности.

8. маја 2008. године: У оквиру Одељења за сценске уметности и музику изашла је из штампе књига *Драматизације у времену — Позоришне драматизације дела Иве Андрића* чији је аутор др Весна Крчмар.

9. маја 2008. године: Одржане су седнице Одбора Одељења за природне науке и Одбора Одељења за сценске уметности.

12. маја 2008. године: Одржана је седница Председништва Матице српске.

14. маја 2008. године: Приређен је променадни концерт мецосопранисткиње Виолете Срећковић и тенора Александра Саше Петровића уз клавиру сарадњу Тамаре Јовићевић. Изведена су дела Николе Пичинија (*Niccolo Piccini*), Умберта Ђордана (*Umberto Giordano*), Алесандра Скарлатија (*Alessandro Scarlatti*), Роберта Шумана (*Robert Schuman*), Ђузепе Вердија (*Giuseppe Verdi*), Исидора Бајића, Станислава Биничког и др.

14. маја 2008. године: Потпредседник Матице српске академик Димитрије Стефановић је у *Центру лепих уметности Guarnerius* у Београду представљао Матицу српску на свечаном отварању изложбе „Чехословачка 1968/1969” поводом 40-годишњице *Прашког пролећа* по позиву амбасадорке Чешке Хане Хубачкове и амбасадора Словачке Игора Фурдика.

14. маја 2008. године: Потпредседник Матице српске проф. др Славко Гордић је у Београду присуствовао седници Организационог одбора „Вељкових дана”.

15. маја 2008. године: У Свечаној сали Матице српске представљена је књига *Панчево на старим разгледницама* чији је аутор госпођа Милана Веинових. О књизи су говорили Вера Ристић, музејски саветник, др Мирјана Ротер-Благојевић, архитекта, проф. др Александар Кадијевић, историчар уметности и аутор.

15. маја 2008. године: У оквиру Одељења за књижевност и језик из штампе су изашли *Зборник Мајице српске за књижевност и језик LVI/1* (2008);

Зборник Мајице српске за филологију и лингвистику XLIX/2 (2006) као и публикација настала спајањем сепарата из два броја исте књиге *Дојунске реченице у савременом српском језику* чији је аутор Владислава Ружић.

16. маја 2008. године: Потпредседник Матице српске проф. др Слободан Ђурчић присуствовао је свечаности поводом Дана Факултета техничких наука у Новом Саду.

17. маја 2008. године: Управница Галерије Матице српске др Бранка Кулић присуствовала је Свечаној академији и откривању бисте Јована Јоце Вујића у Сенти.

19. маја 2008. године: Одржане су седнице Председништва Матице српске и Извршног одбора Матице српске.

19. маја 2008. године: Матицу српску је посетила проф. др Ана Кречмер (*Anna Dr. Kretschmer*) са групом студената славистике из Беча. Госте из Аустрије су примили проф. др Мато Пижурца, секретар Одељења за књижевност и језик као и мр Радован Мићић, руководиоца Одељења за чување и коришћење библиотечке грађе и службе информација. Домаћин овој групи била је и Јулкица Ђукић, стручни сарадник Одељења за књижевност и језик.

21. маја 2008. године: Одржан је састанак у Министарству науке Републике Србије. Састанку су присуствовали министар науке др Ана Пешикан, шеф кабинета Ана Павлић, потпредседник проф. др Славко Гордић, генерални секретар проф. др Душан Николић и помоћник секретара Добрила Мартинов. Након што је изражено обострано задовољство досадашњом успешном сарадњом, разговори су вођени о потписивању Уговора о финансирању научноистраживачке делатности Матице српске. Договорено је да Матица српска достави Министарству сумарни преглед пројеката и План рада за 2008. годину. До потписивања Уговора наставиће се авансно финансирање у месечним износима као и у првом кварталу 2008. године уз обавезу Матице српске да достави Министарству финансијски извештај о средствима утрошеним у

првом кварталу. Министар Пешикан је нагласила да су ауторска права на делима која су настала као резултат рада на пројектима које финансира Министарство науке Републике Србије интелектуална својина Матице српске.

21. маја 2008. године: Приређен је концерт виолинисте Михаила Ђуре Будинског и виолончелисте Ладислава Мезеиа. Изведена су дела Франца Јозефа Хајдна (*Franz Joseph Haydn*), Лудвига ван Бетовена (*Ludwig van Beethoven*), Мориса Равела (*Maurice Ravel*) и др.

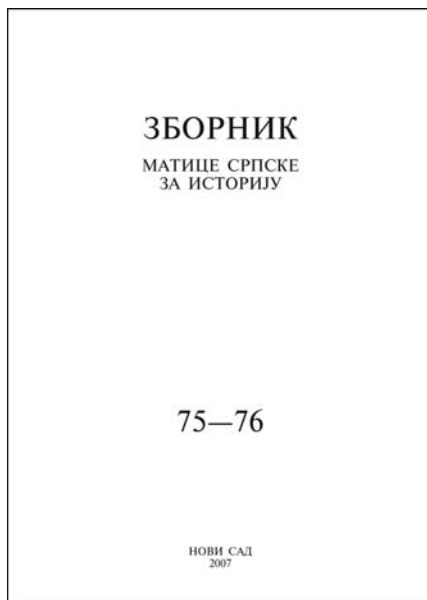
26. маја 2008. године: Одржане су седнице Председништва Матице српске и Управног одбора Матице српске. Управни одбор је констатовао да су сва одељења у демократској процедури, тајним гласањем, предложила више кандидата за избор председника Матице српске. Чланови Управног одбора су у поступку тајног изјашњавања, већином гласова, утврдили предлог да за председника Матице буде биран академик Чедомир Попов. Одлучено је да се ванредна изборна Скупштина Матице српске за избор председника одржи у суботу 14. јуна 2008. године.

27. маја 2008. године: Потпредседник Матице српске академик Димитрије Стефановић представљао је Матицу српску на пријему Дан словенске писмености у Амбасади Бугарске у Београду.

27. маја 2008. године: Потпредседник Матице српске академик Димитрије Стефановић представљао је Матицу српску на прослави Панчевачког српског црквеног певачког друштва поводом 170 година од оснивања у Панчеву.

28. маја 2008. године: Потпредседник Матице српске академик Димитрије Стефановић представљао је Матицу српску на прослави Просветитељска делатност Доситеја Обрадовића на Правном факултету у Београду.

28. маја 2008. године: У оквиру Одељења за друштвене науке из штампе је изашла 75—76. свеска за 2007. годину *Зборника Матице српске за историју*.

28. маја 2008. године: Приређено је представљање компакт диска *Звуци Подгџрмеча* бр. 4 и бр. 5 мушке певачке групе из Младенова. Руководилац групе је господин Добривој Богдановић. Гости програма су били певачка група студената етномузикологије Академије уметности у Новом Саду под руководством мр Весне Ивков. О компакт дисковима говорили су мр Јелена Јовановић, мр Весна Ивков, етномузиколози и Ержебет Глушица, уредник емисије Радио Новог Сада.

29. маја 2008. године: Приређено је представљање *Речника српског језика* у оквиру „Лингвистичких тема” у Дому културе Студентског града у Београду. Говорили су проф. др Мато Пижурница, уредник, проф. др Рада Стијовић и проф. др Рајна Драгићевић, чланови ауторског тима.

29. маја 2008. године: Одељење за природне науке Матице српске завршило је дугогодишње истраживање на пројекту „Човек и природа”, којим је руководио проф. др Драгиша Поповић. У оквиру овог пројекта организована су четири научна скупа: *Здравље људи у Војводини* (2001), *Заразна и паразитарна обољења људи и животиња у Војводини* (2003), *Айрофично-дегенеративна стања — обоље-*

ња људи у Војводини (2006) и *Животи и смрти биолошких бића* (2008), (укупно 352 аутора који су своје резултате саопштили у 128 радова). Скупове су реализовали Одељење за природне и Одељење за друштвене науке Матице српске у сарадњи са Универзитетом у Новом Саду. Научни скуп *Животи и смрти биолошких бића* у свом општем остврту представио је физичко-астрономске аспекте услова за настанак и одрживост живота; хемијско-биохемијске аспекте живота и смрти; генетске аспекте као и савремене погледе на репродукцију и њену будућност. Ова уводна предавања била су основ да се кроз 17 саопштења (25 аутора) сагледају биолошки, социоантрополошки и општи и посебни медицински аспекти живота и смрти. Мултидисциплинарност овог, али и претходна три скупа (биоантрополошки и социоантрополошки аспекти) једини је могућ приступ схватању суштине Природе, њене закономерности, јединства постојања, обнављања и нестајања. Радови еминентних учесника овога Скупа биће објављени у посебном Зборнику радова *Човек и природа — Животи и смрти биолошких бића*.

30. маја 2008. године: У мајској свесци, *Лейопис Матице српске* доноси прозне и поетске прилоге Давида Албахарија, Драгомира Брајковића, Петра Сарића, Селимира Радуловића, Бећира Вуковића, Петра Милошевића и Ларса Густафсона (*Lars Gustafsson*), (прев. Рефик Личина). Аутори рубрике „Огледи” су Милослав Шутић, Александер Фјут (*Aleksander Fiut*), (прев. Љубица Росић) и Оливера Радуловић, док су у рубрици „Сведочанства” објављени записи Предрага Пипера, Снежане Вукадиновић, Драгана Недељковића, Матије Бећковића, Благоја Баковића, Анђелке Митровић и разговор Радмиле Гикић-Петровић са Петром Милошевићем. О новим књигама Светозара Кољевића, Михајла Пантића, Младена Козомаре, Драгомира Брајковића, Бећира Вуковића, Ласла Блашковића, Слободана Павићевића, Миленка Стојичића, Александра Југовића, Слободана Милеуснића, Синише Пауновића и Ненада Симића пишу Зоран Пауновић, Младен Весковић, Данило Н. Баста, Иван Негришорац, Милица Краљ, Стојан Ђорђевић, Алек-

сандар Б. Лаковић, Зорица Турјачанин, Наташа Половина, Славица Гароња-Радованац, Коста Димитријевић и Љубица Поповић-Бјелица.

1. јуна 2008. године: Матицу српску су у организацији Поклоничке агенције Српске православне цркве „Добročинство” посетили учесници међународног „Скупа преводаца”, који је одржан у Београду. Госте је примила и са историјом и активностима Матице српске упознала Добрила Мартинов, помоћник секретара за издавачку и научноистраживачку делатност.

4. јуна 2008. године: Расписан је конкурс за Бранкову награду Матице српске за студентске и семинарске радове. Конкурс је упућен свим Факултетима филозофских и педагошких наука. Конкурс је отворен до 30. септембра 2008. године.

4. јуна 2008. године: Матицу српску су посетили господин Никола Бабић, председник Буњевачког националног савета и госпођа мр Сузана Кујунџић-Остојић. Госте су примили проф. др Душан Николић, генерални секретар, Боривој Јуришин, в. д. управника послова, Добрила Мартинов, помоћник секретара и Јулка Ђукић, сарадник Одељења за књижевност и језик. Том приликом вођени су разговори о *Ричнику бачких Буњеваца* и научним скуповима које ће заједно организовати Матица Буњеваца и Матица српска.

5. јуна 2008. године: Потпредседник Матице српске проф. др Славко Гордић и в. д. управника послова Боривој Јуришин имали су састанак са председником Извршног већа мр Бојаном Пајтићем, ради реализације протокола о сарадњи и суфинансирању издања Издавачког центра Матице српске за 2008. годину и суфинансирању награда Матице српске.

5. јуна 2008. године: У оквиру Одељења за књижевност и језик изашла је из штампе књига *Рели-*

гиозни еп српског предромантизма чији је аутор др Радослав Ераковић.

5. јуна 2008. године: У Матици српској је одржан консултативни састанак у вези Енциклопедије Новог Сада. О ауторским имовинским и неимовинским правима са проф. др Александром Лучићем, господином Бошком Петровим и господином Драганом Којићем, разговарали су мр Сања Радовановић, асистент Правног факултета у Новом Саду и проф. др Душан Николић, генерални секретар Матице српске.

5. јуна 2008. године: Матицу српску су посетиле проф. др Весна Ријавец, продекан за међународну сарадњу Правног факултета у Марибору, др Сузана Краљић, доцент правног факултета у Марибору, др Олга Цвејић-Јанчић, професор Правног факултета у Новом Саду и др Гордана Ковачек-Станић, професор Правног факултета у Новом Саду. Госте су примили проф. др Душан Николић, генерални секретар Матице српске и Добрила Мартинов, помоћник секретара. Том приликом, вођени су разговори о историјским везама, културној и научној сарадњи.

ГЛАСНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ

гласило Матице српске

Приредили:

Александра Јовановић, Вукица Туцаков,
Татјана Пивнички-Дринић, Љиљана Дражић

За издавача:

Проф. др Душан Николић
генерални секретар Матице српске

Тираж:

500 примерака

Штампа:

КриМел, Будисава

ISSN 1452-6182
